

چی بگوشیم؟

(نشریه ویسپوبیش - سال سوم - شماره دو)

تارا نیلی

سبک جَز (Jazz):

جَز یک سبکِ موسیقی پُرطرفدار و تأثیرگذار در اواخر سده نوزدهم و اوایل سده بیستم میلادی است که از شهر نیواورلئان ایالات متحده آمریکا آغاز شد؛ جایی که در آن، فرهنگ‌ها و صداهاى مختلف، به‌ویژه فرهنگ موسیقایی آفریقایی و غربی در کنار هم قرار گرفتند و این سبک منحصر به فرد را شکل دادند.

می‌شود. سبک جَز در طول زمان، دچار تغییرات زیادی شد و شاخه‌های گوناگونی نظیر Free Jazz, Jazz, Black, cool jazz و... از آن برخاست که در قسمت‌های بعد به آن‌ها می‌پردازیم.

سازهایی مانند ترومپت، ساکسیفون، پیانو، درامز، ترومبون، گیتار جَز، کُنترباس و... در این نوع موسیقی، نقش مهمی دارند و همین تنوع و خلاقیت سبب شده که جَز نه تنها یک سبک موسیقی، بلکه نوعی بیان هنری عمیق و پویا باشد که در آثار هنرمندان تأثیرگذاری نظیر «دوک الینگتون - مایلز دیویس - بیل ایونس - ثلونیس مانک و چارلی پارکر» دیده می‌شود. گرچه در میان همه هنرمندانی که در پیشرفت این سبک، نقشی داشته‌اند، یک نام بیش از همه می‌درخشد! شخصی که تأثیرش بر جَز انکارناپذیر است و حالا به یکی از نمادهای این موسیقی تبدیل شده:

از مشخصات این سبک، به‌کارگیری نُت‌های سَنگُپ، ضدضرب، ضرب‌های کشیده/کوتاه، تغییرات دینامیکی وسیع و مهم‌تر از همه، آزادی در اجرا و تأکید بر بداهه‌نوازی است؛ چیزی که دقیقاً جَز را از بسیاری از سبک‌های دیگر متمایز می‌کند و در سبک‌های دیگر کمتر پیش می‌آید. این‌که نوازندگان، اغلب بدون پایبندی کامل به یک ملودی از پیش تعیین‌شده - در لحظه - موسیقی خَلق می‌کنند! استفاده از ریتم‌های خاص، تغییرات ناگهانی در ملودی و تعامل زنده بین سازها نیز از ویژگی‌های برجسته‌ی موسیقی جَز به شمار می‌رود.

اگر یادتان باشد، نخستین بخش معرفی موسیقی کلاسیک، دوره‌ی کلاسیک بود که خواندیم همه‌چیز در آن، انگار با یک خطاکش، اندازه‌گیری و دقیقاً نوشته شده بود تا اجرا شود... چیزی درست برعکس موسیقی جَز که دیگر به هیچ‌کدام از قانون‌های موسیقی کلاسیک/دوره‌ی کلاسیک و قبل از آن پایبند نیست! شاید فکر کنید که این کار آسانی است، اما خوب است بدانید که بداهه‌نوازی یکی از سخت‌ترین کارها در موسیقی است و هرکسی نمی‌تواند یک بداهه‌نوازی خوب داشته باشد! به همین دلیل، موسیقی جَز، یکی از سخت‌ترین سبک‌های موسیقی جهان محسوب

Louis Armstrong

لوئی آرمسترانگ

اعلام می‌کرد. خانواده کارنوفسکی (صاحب مغازه سمساری) که یهودی و اهل لیتوانی بودند، او را مانند یکی از اعضاء خود پذیرفتند. آرمسترانگ بعدها نوشت که خیلی زود فهمید این خانواده نیز مانند خود او با تبعیض روبه‌رو هستند. نخستین اجراهای او در کنار واگن سمساری آن‌ها شکل گرفت و لوئی تا پایان عمر به نشانه قدردانی، گردن‌بند ستاره داوود بر گردن می‌آویخت.

لوئی از سنین پایین به موسیقی علاقه‌مند شد و به تدریج نواختن

لوئی آرمسترانگ، نوازنده و خواننده‌ی برجسته آمریکایی، در ۴ آگوست ۱۹۰۱ در شهر نیوآورلئان به دنیا آمد. او دوران کودکی خود را در شرایطی سخت و در خانواده‌ای کم‌درآمد گذراند. پدرش کمی پس از تولد او خانواده را ترک کرد.

آن‌ها در محله‌ای زندگی می‌کردند که به دلیل خشونت و جرم بالا، «میدان مبارزه» نامیده می‌شد و لوئی از هفت‌سالگی تقریباً به‌طور تمام‌وقت کار می‌کرد؛ شب‌ها زغال‌سنگ به خانه‌ها می‌برد و روزها با نواختن ساز بادی، ورود مشتریان یک سمساری را

در سال‌های بعدی که او به عنوان یکی از چهره‌های اصلی موسیقی جَز، به شهرتی جهانی دست یافت، اجراهای زنده، انرژی بالا و ارتباط قوی با مخاطب، از ویژگی‌هایی بود که او را از دیگران متمایز می‌کرد.

لوئی در ۶ ژانویه ۱۹۷۱، در سن ۶۹ سالگی به دلیل مشکلات قلبی در خانه خودش در محله کوئینز نیویورک درگذشت. بخشی از مهم‌ترین آثار او:

1. What a Wonderful World
2. Hello, Dolly!
3. When the Saints Go Marching In
4. La Vie En Rose
5. Dream a Little Dream of Me
6. Stardust
7. St. James Infirmary
8. Basin Street Blues
9. West End Blues
10. Potato Head Blues
11. Struttin' With Some Barbecue
12. Cornet Chop Suey
13. Muskrat Ramble
14. Heebie Jeebies
15. Hotter Than That
16. Swing That Music
17. Ain't Misbehavin'
18. Blueberry Hill
19. Mack the Knife

پایان

ترومپت را آغاز کرد. استعداد چشم‌گیرش موجب شد که تا دهه ۱۹۲۰، فعالیت حرفه‌ای او جدی‌تر شود و اجراها و ضبط‌هایش توجه مخاطبان و منتقدان را به خود جلب کند.

لوئی در ۱۷ سالگی ازدواج کرد و پسر همسرش را هم به فرزند پذیرفت. سپس با سه سال نوازندگی در قایق‌های رودخانه می‌سی‌سی‌پی، تجربه و مهارت موسیقایی‌اش را افزایش داد.

همسر اول‌اش، لیل هاردین آرمسترانگ که او نیز پیانیست و موزیسین بود، نقش مهمی در شکل گرفتن گروه‌های موسیقی و پیشرفت حرفه‌ای لوئی داشت و حتی کمک کرد از یک نوازنده گروهی به یک ستاره مستقل تبدیل شود؛ ستاره‌های که به زودی سبب تغییر نگاه به نقش نوازنده در موسیقی جَز شد.

لوئی تک‌نوازی را به سطحی تازه رساند و نشان داد که یک نوازنده می‌تواند به‌تنهایی مرکز توجه یک قطعه باشد. علاوه بر این، سبک خوانندگی خاص او، به‌ویژه استفاده از آواهای بداهه، تاثیر زیادی بر نسل‌های بعد گذاشت.